

Beslissing van de Klachtencommissie van het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)

inzake de Klacht van

XXX, hierna te noemen: 'Klager'

tegen

XXX, gevestigd te XXX, hierna te noemen: 'Beklaagde'

met betrekking tot de Serie "*The Amazing Digital Circus*", hierna te noemen: de 'Serie', gezien op 9 oktober 2024 op XXX

1. De procedure

Beklaagde is als 'Aangeslotene' verantwoordelijk voor de openbaarmaking van de Serie. Deze is door Beklaagde op 30 augustus 2024 geclassificeerd op 6 jaar vanwege geweld en angstwekkende beelden.

Klager heeft op 9 oktober 2024 een Klacht ingediend over de Serie. De Klacht heeft betrekking op de inhoudscategorie Angst. Klager vindt dat de Serie, met name aflevering 3 (hierna: 'Het Programma'), angstaanjagende beelden bevat en dat de Serie niet geschikt is voor kinderen.

De Klacht wordt behandeld overeenkomstig het Klachtenreglement 2023 van het NICAM (hierna: 'het Reglement').

Het Bureau van het NICAM heeft het Programma naar aanleiding van de Klacht bekeken en beoordeeld en heeft het Programma geclassificeerd op 9 jaar vanwege angstwekkende beelden. In de Serie komen volgens het Bureau van het NICAM hevige griezeleffecten voor.

De Klacht is op grond van artikel 3.3 onder d van het Klachtenreglement direct - zonder voorafgaande bemiddeling - voorgelegd aan de Klachtencommissie nu de Beklaagde binnen een jaar na datum van indiening van een eerste klacht, een (mogelijke) nieuwe overtreding begaat in dezelfde categorie zoals genoemd in de Sanctierichtlijn (inhoudelijke overtredingen) waarover eerder in dat jaar door het Bureau is bemiddeld. Door het Bureau is op 16 januari 2024 bemiddeld naar aanleiding van een klacht over de film *The Bad Batch*, waarna de classificatie van de productie is aangepast van 12 jaar naar 16 jaar.

De voorzitter van de Klachtencommissie heeft de Klacht op formele aspecten getoetst en heeft bepaald dat de Klacht voorshands in behandeling kan worden genomen.

De zitting werd bepaald op woensdag 20 november 2024 om 10:00 uur. Zowel Klager als Beklaagde zijn op maandag 28 oktober 2024 hiervan in kennis gesteld. Op die datum is Beklaagde ook de mogelijkheid tot het indienen van een verweerschrift gegeven.

Beklaagde heeft op 9 oktober 2024 per e-mail aangegeven geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid om haar standpunt ter zitting toe te lichten. Ook is het gebleken dat Klager geen gebruik heeft willen maken van een dergelijke mogelijkheid.

Op 18 november 2024 heeft Beklaagde per e-mail haar schriftelijk verweer ingediend.

2. Het verweer

Door middel van haar verweerschrift wil Beklaagde reageren op de Klacht. Ook vraagt zij om duidelijkheid over de andere titel waarnaar door het Bureau wordt verwezen, *The Bad Batch*.

In het verweerschrift voert Beklaagde het volgende aan:

Ten eerste stelt Beklaagde dat zij na het ontvangen van de Klacht het Programma heeft bekeken en de vragenlijst in de Kijkwijzer database heeft ingevuld. Hierbij kwam ook Beklaagde uit op een leeftijdsclassificatie van 9 jaar vanwege angstwekkende beelden. Beklaagde geeft aan dat de angst- en geweldselementen in het Programma voornamelijk bestaan in een virtuele en onrealistische wereld met magische portalen en onrealistische personages. De meest impactvolle scènes in het Programma zitten volgens Beklaagde in het gedeelte waar de personages door een spookhuis lopen. Beklaagde accepteert de leeftijdsclassificatie van 9 jaar vanwege angstwekkende beelden. Zij heeft de vragenlijst van het Programma gepubliceerd in de database. Beklaagde geeft verder aan dat de nieuwe classificatie ook zal worden toegepast op haar platform voor de Serie.

Ten tweede stelt Beklaagde dat zij niet begrijpt waarom de film *The Bad Batch* destijds is bemiddeld door het Bureau. Beklaagde wil graag dat dit verduidelijkt wordt. Beklaagde heeft op 16 januari 2024 de bemiddeling gekregen van het Bureau waarbij het Bureau aangaf dat zij de destijds geldende leeftijdsclassificatie van 12 jaar vanwege geweld, angstwekkende beelden en drugs/alcohol/roken, met een waarschuwing voor grof taalgebruik incorrect vond. Het Bureau gaf hierbij aan dat zij op een leeftijdsclassificatie uitkwam van 16 jaar vanwege geweld, met een waarschuwing voor grof taalgebruik. Als reactie op de bemiddeling heeft Beklaagde het advies van het Bureau destijds opgevolgd en heeft Beklaagde de classificatie aangepast.

Beklaagde noemt in haar verweer een drietal artikelen waaruit zou blijken dat *The Bad Batch* niet bemiddeld hoefde te worden. Ten eerste stelt Beklaagde dat, volgens haar begrip, bemiddeling niet van toepassing zou zijn geweest omdat artikel 3.3 onder b zou stellen dat een klacht niet bemiddeld dient te worden als er een verschil van twee of meer leeftijdscategorieën is tussen de inhoudsclassificatie en de bevindingen van het Bureau. *The Bad Batch* had in eerste instantie een leeftijdsclassificatie van 12 jaar en is aangepast naar 16 jaar. Het is voor Beklaagde niet duidelijk was waarom deze klacht toch is bemiddeld. Ten tweede stelt Beklaagde dat zij niet zeker is waar de overtreding in dezelfde categorie naar verwijst omdat zij de Sanctierichtlijn niet konden vinden. *The Bad Batch* was gecorrigeerd vanwege de categorie geweld en de Serie zou gecorrigeerd worden vanwege de categorie angst. Beklaagde geeft hier aan niet zeker te weten of dezelfde categorie zoals benoemd in de Sanctierichtlijn verwijst naar inhoudelijke klachten over de hele vragenlijst, of de specifieke subcategorieën. Ten slotte stelt Beklaagde dat artikel 3.4 van het Klachtenreglement stelt dat klachten die meer dan vijf jaar geleden zijn ontvangen, in het algemeen niet worden voorgelegd aan de klachtencommissie. Het is voor Beklaagde onduidelijk waarom *The Bad Batch* in aanmerking kwam voor bemiddeling.

3. Het bezwaar dat *The Bad Batch* niet bemiddeld moest worden

Artikel 3.1 van het Klachtenreglement staat het Bureau toe een klacht zelf afhandelen door te bemiddelen tussen Klager en Aangeslotene. In dat geval wordt door het Bureau zelf een testclassificatie uitgevoerd en wordt Aangeslotene verzocht de classificatie, wanneer deze afwijkt van de classificatie van Aangeslotene, over te nemen. De klacht over *The Bad Batch* leende zich naar de klachtencommissie begrijpt voor die procedure. Op basis daarvan heeft Beklaagde de classificatie van die productie destijds aangepast. Het verweer van Beklaagde dat *The Bad Batch* niet bemiddeld moest worden, gaat in onderhavig geval dan ook niet op.

Hierdoor heeft het Bureau op basis van artikel 3.3 onder d van het Klachtenreglement terecht de Klacht direct aan de Klachtencommissie voorgelegd. Ondanks de kanttekeningen die Beklaagde bij de bemiddeling in de kwestie '*The Bad Batch*' heeft geplaatst, betwist zij niet immers dat het Bureau dit jaar heeft bemiddeld.

4. Het inhoudelijk oordeel van de Klachtencommissie

De Klacht gaat over de inhoudscategorie Angst.

Angstwekkende beelden

- Vraag 3.3.1 luidt: "Komen er zeer angstaanjagende geluiden of geluidseffecten voor?"

Onder zeer angstaanjagende geluiden en geluidseffecten wordt verstaan: "*al het geluid dat erop gericht is de kijker hevige angst aan te jagen. Dit kan onder andere door het creëren van een*

angstaanjagende sfeer, een bepaalde suggestie te wekken of door een schrik- of griezeleffect te versterken.

Zeer angstaanjagende geluiden en/of geluidseffecten kunnen ook niet-beeldondersteunend worden gebruikt, bijvoorbeeld in trailers en promo's."

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.3.1 met '1 keer of vaker' moet worden beantwoord.

De Klachtencommissie verwijst hiervoor naar de krijs van het zwevende hoofd/masker die eerst opdoemt uit het donker en later twee karakters in het Programma volgt naar de kelder. Ook verwijst de Klachtencommissie hiervoor naar de geluidseffecten die hoorbaar zijn op het moment wanneer het onthoofde lijf uit de tunnel in de kelder kruipt.

- Vraag 3.4.1 luidt: "Komen er griezeleffecten in de productie voor?"

De toelichting bij deze vraag is als volgt: "Onder griezeleffecten verstaan we alle elementen die bedoeld zijn om angst en/of weerzin bij de kijker op te wekken. Griezeleffecten kunnen het gevolg zijn van acties van levende wezens (mensen, mensachtigen, fantasiewezens of dieren) of van bovennatuurlijke krachten. Griezeleffecten kunnen meer of minder hevig zijn. Bij deze vraag scoor je zowel hevige als minder hevige griezeleffecten."

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.4.1 met '1 keer of vaker' beantwoord moet worden.

De Klachtencommissie verwijst hiervoor onder andere naar het lijk dat voor de tunnel in de kelder zit, het onthoofde lijf dat uit de tunnel kruipt en het moment dat een van de karakters 'bezeten' wordt.

- Vraag 3.4.2 luidt: "Zijn de griezeleffecten hevig?"

De toelichting bij deze vraag is als volgt: "Hevige griezeleffecten zijn zo intens dat de kijker er moeilijk afstand van kan nemen. Bij hevige griezeleffecten gaat het vaak om situaties waarbij iets verschrikkelijks gebeurt of staat te gebeuren."

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.4.2 met '1 keer of vaker' beantwoord moet worden.

De Klachtencommissie verwijst hiervoor onder andere naar het masker dat uit het niets opdoemt uit het donker, zijn mond wijd opent, waarbij veel scherpe tanden te zien zijn, en hard krijst. Dit

masker volgt twee karakters naar de kelder waarbij het opensperren van de mond en de krijs zich herhaalt.

- Vraag 3.5.1 luidt: “Komen er beelden voor van verwondingen bij mensen, mensachtigen of dieren voor in de productie?”

De toelichting bij deze vraag is als volgt: *“De oorzaak en/of het gevolg van de verwonding hoeft niet in beeld te zijn. Voorbeelden van verwondingen die onder andere gescoord worden zijn: een kapotte neus of lip, een snee, een klein kogelgat met wat bloed in een lichaam, een blauw oog.”*

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.5.1 met ‘1 keer of vaker’ beantwoord moet worden.

De Klachtencommissie verwijst hiervoor naar het onthoofde lichaam waar een wond te zien is op de plek waar normaal gesproken het hoofd zit.

- Vraag 3.5.2 luidt: “Zijn deze verwondingen ernstig?”

De toelichting bij deze vraag is als volgt: *“Voorbeelden van verwondingen die als ernstig gescoord worden zijn: uitspattend bloed, doorgesneden kelen, afgerukte of afgehakte ledematen, vleeswonden, een ernstige verminking, botbreuken, zeer bloederige wonden en bont en blauwe personen.”*

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.5.2 met ‘nee’ beantwoord moet worden omdat de wond *an sich* niet bloederig is en het er redelijk ‘netjes’ uit ziet.

- Vraag 3.6.1 luidt: “komen er beelden van lijken van mensen of dieren voor?”

De toelichting bij deze vraag is als volgt: *“**Voor mensen** gaat het bij deze vraag om alle personen die duidelijk niet meer in leven zijn buiten de situatie van een lichaam dat ligt opgebaard bij een begrafenis of crematie. Te denken valt aan lijken bij een autopsie, ongeluk of geweld. Het kan hierbij gaan om lijken die sporen van verminking of ontbinding vertonen. Ook geraamtes in een graf vallen hieronder.”*

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.6.1 met ‘1 keer of vaker’ beantwoord moet worden.

De Klachtencommissie verwijst hiervoor naar het lijk dat onder de tunnel in de kelder ligt.

- Vraag 3.6.2 luidt: “Zijn het ernstig gehavende lijken?”

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.6.2 met ‘nee’ beantwoord moet worden.

- Vraag 3.12.2 luidt: “Komen er één of meer onrealistische personages voor in de angstwekkende scènes?”

De toelichting bij deze vraag is als volgt: *“Het gaat bij deze vraag alleen om de personages die bij de angstwekkende scènes betrokken zijn, niet om de omgeving en gebeurtenissen. Onrealistische personages wijken af van gewone mensen of gewone dieren door een ongewoon uiterlijk of door zeer bijzondere eigenschappen. Bijvoorbeeld personages die kunnen toveren, vliegen of zichzelf transformeren.”*

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.12.2 met ‘ja’ beantwoord moet worden.

De Klachtencommissie verwijst hiervoor onder andere naar de hoofdkarakters zelf, het krijsende zwevende masker en het onthoofde lijf.

- Vraag 3.13.1 luidt: “Komen er beelden voor van fantasiewezens, transformaties of dieren die zich dreigend gedragen of er dreigend uitzien?”

Voorbeelden van fantasiewezens die er dreigend uit kunnen zien zijn: *“monsters, heksen, spoken of draken. Ook transformaties met een dreigend wezen als resultaat kunnen hier gescoord worden.*

Voorbeelden van dieren die zich dreigend kunnen gedragen zijn: leeuwen, honden, tijgers of haaien.”

De Klachtencommissie is van oordeel dat vraag 3.13.1 met ‘1 keer of vaker’ beantwoord moet worden.

De Klachtencommissie verwijst hiervoor onder andere naar het krijsende zwevende masker en het onthoofde lijf.

Het voorgaande betekent dat op grond van het classificatieformulier het Programma uitkomt op een leeftijdscategorie van 9 jaar vanwege angstwekkende beelden. Als gevolg hiervan is de leeftijdscategorie van de Serie ook 9 jaar.

5. Conclusie

Gelet op het hiervoor overwogene acht de Klachtencommissie de Klacht tegen de Leeftijdsclassificatie die gold ten tijde van indiening van de klacht, te weten 6 jaar vanwege geweld en angstwekkende beelden, gegrond.

Ingevolge artikel 13 lid 1 van het Reglement is de Klachtencommissie bij een (deels) gegronde verklaarde klacht gerechtigd tot het opleggen van één of meer van de sancties, zoals genoemd in het onderhavige artikel. De Klachtencommissie overweegt hierover als volgt.

Gezien de door de Klachtencommissie vastgestelde leeftijdscategorie (9 jaar) ziet de Klachtencommissie reden tot het opleggen van een boete, nu de Beklaagde de consument verkeerd heeft geïnformeerd.

Bij de berekening van de onderstaande boete is de Klachtencommissie uitgegaan van de Sanctierichtlijn. De onderhavige overtreding valt binnen de categorie A 'Inhoudelijke Overtredingen'; het Programma is fout geclassificeerd. Indien de originele classificatie en het oordeel van de Klachtencommissie één leeftijdsclassificatie verschilt, dan geldt voor categorie A 1 punt, voor elke inhoudscategorie die fout geclassificeerd is. De boete komt hierdoor uit op € 1.000,-. De Klachtencommissie ziet in onderhavig geval geen reden om een correctiefactor toe te passen.

6. De beslissing van de Klachtencommissie

Verklaart de Klacht gegrond.

Boete

De Klachtencommissie legt aan Beklaagde een boete op van € 1.000,- te voldoen binnen 30 dagen na factuurdatum. De factuur wordt separaat toegezonden.

Uitvoerbaar bij voorraad

De Klachtencommissie verklaart deze beslissing overeenkomstig artikel 12.4 van het Reglement uitvoerbaar bij voorraad.

Beroep

Partijen hebben de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep aan te tekenen bij de Commissie van Beroep van het NICAM, voor zover zij in het ongelijk zijn gesteld. Het beroepschrift dient binnen vier weken na dagtekening van de uitspraak van de Klachtencommissie schriftelijk bij de secretaris van de Commissie van Beroep te worden ingediend.

Het adres luidt: NICAM, Commissie van Beroep, Postbus 322, 1200 AH Hilversum, e-mail:
contact@kijkwijzer.nl